

2020-04-01 08:49 EEST

Korona ja työsuhteisiin liittyvät väliaikaiset lakimuutokset -kooste

Väliaikaisia muutoksia lakeihin, jotka vaikuttavat työsuhteisiin ja henkilöiden työttömyysturvaan, on säädetty useita. Työsopimuslain, merityösopimuslain ja yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain lakimuutokset (HE 26/2020) ovat voimassa 30.6.2020 asti. Työttömyysturvalain muutokset (HE 27/2020) ovat voimassa 31.7.2020 asti. Molemmat hallituksen esitykset on vahvistettu 31.3.2020. Työehtosopimuksilla olevia ehtoja lomautuksista on kuitenkin noudatettava lakimuutoksista huolimatta.

Listaus on tarkoitettu avuksi palkka- ja henkilöstöhallinnon asiantuntijoille,

mutta sitä voi käyttää apuna myös viestinnässä yrittäjille.

Lomautusaikojen lyhentäminen

Lomautusten ilmoitusaika on lyhennetty viiteen päivään. Muutos on voimassa 30.6.2020 asti niin alle 20 työntekijän yrityksissä, joissa noudatetaan työsopimuslakia, kuin yhteistoimintalain mukaan toimivissa vähintään 20 työntekijää työllistävässä yrityksissä. Lisäksi yhteistoimintalain mukainen neuvotteluiden kesto aika lyhenee nykyisestä 14 päivästä tai 6 viikosta viiteen päivään.

Työehtosopimuksissa sovittuja ehtoja noudatettava

Työehtosopimuksissa on joillain aloilla sovittu lomautuksista, jolloin työehtosopimusten ehtoja on noudatettava kyseisillä aloilla. Lakiin tulleita väliaikaisia muutoksia voidaan noudattaa aloilla, joilla ei ole työehtosopimusta sekä silloin, kun työehtosopimuksessa ei ole sovittu erikseen lomautuksista.

Ainakin kaupan alan, majoitus- ja ravitsemusalan, teknologiateollisuuden sekä kiinteistöalan työehtosopimukseen on tehty väliaikaisia sopimuksia lakia lyhyemmistä lomautusajoista. Mahdolliset sopimukset on varmistettava alakohtaisesti.

Lomautusilmoitus ja palkkatodistus työntekijälle

Työntekijän on ilmoitauduttava normaalisti TE-toimistoon. Työnantajan on annettava työntekijälle lomautusilmoitus sekä useimmiten myös palkkatodistus.

Työttömyyskassat voivat hyödyntää tulorekisteriin ilmoitettuja tietoja määritellesään työntekijän työttömyysturvaoikeuden ja päivärahan määrän vain siinä tapauksessa, että tulorekisteriin on palkkatietoilmoituksilla ilmoitettu rahapalkat tulolajeittain eriteltynä sekä työsuhde- ja poissaolotiedot. Tällöin erillistä palkkatodistusta ei tarvitse antaa.

Muutokset määräaikaisessa työsuhteessa ja koeaikapurussa

Määräaikaisessa työsuhteessa olevan työntekijän voi lomauttaa väliaikaisesti samoin perustein kuin toistaiseksi voimassa olevan työsuhteen.

Työsopimuksella sovitun koeajan aikana työsuhde voidaan purkaa tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla, mikä normaalisti ei ole mahdollista. Peruste tulee antaa tällaisessa tilanteessa työntekijälle tiedoksi kirjallisesti, koska se voi vaikuttaa työntekijän uudelleentyöllistymiseen.

Irtisanomistilanteissa ilmoitus TE-toimistoon

Työnantajan on 9.4.2020 alkaen ilmoitettava työntekijöiden irtisanomisesta TE-toimistolle, jos tuotannollisella tai taloudellisella perusteilla irtisanottavia työntekijöitä on vähintään kymmenen. Sama velvollisuus koskee työnantajia, joka irtisanoo vähintään kymmenen työntekijää saneerausmenettelyn tai konkurssiin asettamisen vuoksi. Tehtävästä ilmoituksesta on käytävä ilmi irtisanottavien työntekijöiden lukumäärä, ammatit tai työtehtävät sekä työsuhteiden päättymisajankohdat. Työnantajan on tiedotettava työntekijöitä oikeudesta työllistymissuunnitelmaan. Muutokset HE 107/2019. Lisätietoja [TE-palvelut](#).

Jos työntekijä on irtisanottu väliaikaisten säännösten voimassaoloaikana, pitenee takaisinottovelvollisuus yhdeksään kuukauteen.

Työttömyysturvalain muutokset

Lakimuutos koskee pääasiassa lomautetun työttömyysturvan työvoimapolitiittisten edellytysten tutkimista. Erityisesti työn ohessa opiskelleen ja yritystoimintaa harjoittaneen osalta työvoimapolitiittisia edellytyksiä ei tarvitse selvittää lain voimassaoloaikana. Väliaikaisella muutoksella on tarkoitus tukea lomautettujen toimeentulon turvaamista ja osaltaan varmistaa TE-toimistojen toimintakykyä. Lomautetun tulee ilmoittautua TE-toimistoon normaalisti ja TE-toimisto antaa työttömyysturvan saamisesta työvoimapolitiittisen lausunnon. Lomautetuilla on edelleen velvollisuus ottaa vastaan työnantajan tarjoama työ.

Laki on voimassa 1.4.–31.7.2020 asti ja sitä sovelletaan lomautettuihin, joiden lomautus on alkanut 16.3.2020 tai sen jälkeen.

Työntekijän työttömyysturvan omavastuupäivien poistamisesta on tulossa

oma lakiesitys eli siitä ei ole vielä päätöstä. Myös yrittäjän työttömyysturvaan liittyvät muutokset ovat vielä käsittelyssä.

Kuljettajien lepoaikoihin lyhennyksiä

Moottoriajoneuvon kuljettajien ajoaikojen välissä noudatettavia lepoaikoja on lyhennetty. Vuorokausilepoaika voi olla vähintään 9 tuntia ja viikkolepo 24 tuntia. Päivittäinen vähimmäistauko voidaan jakaa 30 ja 15 minuutin jaksoihin 4,5 tunnin sisällä. Normaalisti 45 minuutin tauko on pidettävä 4,5 tunnin ajorupeaman jälkeen. Valtioneuvoston antama [asetus](#) on voimassa 27.3.–25.4.2020. Asetuksen voimassaoloaikaan voi tulla jatkoaika.

Terveydenhuollonhenkilöille työvelvollisuus

Valtioneuvosto on antanut [asetuksen](#) valmiuslaissa tarkoitetun terveydenhuollon työvelvollisuuden käyttöönotosta. Töihin voidaan tarvittaessa kutsua alalla toimivia henkilöitä, jotka ovat saaneet alan koulutusta ja ovat iältään 18–67 vuotta. Asetus on voimassa 26.3.–13.4.2020. Asetuksen voimassaoloaikaan voi tulla jatkoaika. - Asetuksen voimassaolo on jatkettu 15.5.2020 asti.

Ravintoedun käytön laajentaminen

Ravintoetua voi käyttää aterian maksamisen lisäksi sen kuljettamisesta aiheutuvien kulujen kattamiseen 24.3.–31.8.2020 välisenä aikana. Verohallinto muutti [luontoisetupäätöstään](#), koska lounasruokia tilataan nykyisessä poikkeustilanteessa kotiin etätyöpäivinä.

Verohallinto on antanut kannanoton koronaviruksen vaikutuksista ulkomailla työskentelyn verovapauteen

Ns. kuuden kuukauden säännön alainen ulkomailla tehty työ voi Korona-tilanteen vuoksi olla Suomessa verovapaata huolimatta Suomessa oleskelupäivien ylittymisestä, jos kuuden kuukauden säännön muut edellytykset täyttyvät. Verohallinnon [kannanotto kokonaisuudessaan](#).

Päivitämme Taloushallintoliiton [TAL-koronauutiset](#) -sivua jatkuvasti, kun

muutoksiin liittyviä tietoja tulee.

Taloushallintoliitto pähkinäkuoressa

Taloushallintoliitto TAL on taloushallinnon palveluja tarjoavien auktorisoitujen yritysten ja yhteisöjen valtakunnallinen toimialajärjestö. Liitto edustaa noin 800 auktorisoitua taloushallinnon yritystä. Jäsenyritykset hoitavat 150 000 suomalaisen pk-yrityksen ja yhteisön taloushallintoa.

www.taloushallintoliitto.fi

Yhteyshenkilöt

Eija Männistö

Johtava asiantuntija, henkilöstöhallinto

eija.mannisto@taloushallintoliitto.fi

0400 574 768